

4. Edward J. Kane Deposit Insurance Around the Globe: Where Does it Work? [Електронний ресурс]/ Edward J. Kane, Asli Demircug-Kunt. – Cambridge: NBER, 2001. - Working Paper No. 8493. — Режим доступа к журн.: <http://www.nber.org/papers/w8493>
5. Asli Demircug-Kunt Does Deposit Insurance Increase Banking System Stability? An Empirical Investigation [Електронний ресурс]/ Asli Demircug-Kunt, Enrica Detragiache. – World Bank, Development Research Group, and International Monetary Fund, Research Department, 2003. - Policy Research Working Paper — Режим доступа к журн.: http://econ.worldbank.org/external/default/main?pagePK=64165259&theSitePK=469382&piPK=64165421&menuPK=64166322&entityID=000094946_99122006330270
6. Ngalawa H. Banking Instability and Deposit Insurance: The Role of Moral Hazard [Електронний ресурс]/ Ngalawa H., F.Tchana Tchana, N. Vieg. – Munich: MPRA, 2011. - Paper No. 31329 – p. 43. — Режим доступа к журн.: http://www.opf.slu.cz/kfi/icfb/proc2011/pdf/41_Ngalawa.pdf.
7. Kevin Dowd Moral Hazard and the Financial Crisis [Електронний ресурс]/ Kevin Dowd. – Washington, DC: The Cato journal : an interdisciplinary journal of public policy analysis, 2009. - Inst., ISSN 0273-3072, ZDB-ID 8759583. - Vol.29., 1, p. 141-166. — Режим доступа к журн.: http://www.econbiz.de/en/search/detailedview/doc/all/Moral%20hazard%20and%20the%20financial%20crisis/10003896839/?no_cache=1
8. Patricia A. McCoy The Moral Hazard Implications of Deposit Insurance: Theory and Evidence [Електронний ресурс]/ Patricia A. McCoy. – Washington, D.C.: Seminar on Current Developments in Monetary and Financial Law, 2006. – p.25. — Режим доступа к журн.: <http://www.imf.org/external/np/seminars/eng/2006/mfl/pam.pdf>
9. Sebastian Schich Financial Turbulence: Some Lessons Regarding Deposit Insurance [Електронний ресурс]/ Sebastian Schich. – Paris : OECD, 2008, ISSN 0378-651X, ZDB-ID 7851583. - p. 55-79 — Режим доступа к журн.: <http://www.oecd.org/daf/fin/insurance/41420525.pdf>
10. Francesca Carapella Deposit Insurance, Institutions and Bank Interest Rates [Електронний ресурс]/ Francesca Carapella, Giorgio Di Giorgio. - New York: Columbia University, 2003. – Discussion Paper No.: 0304-06 — Режим доступа к журн.: <http://academiccommons.columbia.edu/catalog/ac:116049>
11. Asli Demircug-Kunt Determinants of Deposit-Insurance Adoption and Design [Електронний ресурс]/ Asli Demircug-Kunt, Edward J. Kane, Luc Laeven – Cambridge: NBER Working Paper Series, 2007. – Working Paper No. 12862 — Режим доступа к журн.: <http://www.nber.org/papers/w12862>
12. Joseph T. Salerno Central Banking, Deposit Insurance, and Economic Decline, [Електронний ресурс]/ Joseph T. Salerno . New York: 2012. — Режим доступа к видео.: <http://mises.org/media/categories/269/Central-Banking-Deposit-Insurance-and-Economic-Decline>

УДК 332.822

ПЕРЕДУМОВИ РОЗВИТКУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ СКЛАДОВОЇ БУДІВЕЛЬНИХ ІНТЕГРОВаних СИСТЕМ

Пинда Р.В., к.е.н., доцент, докторант Інституту регіональних досліджень НАНУ, м. Львів

Постановка проблеми. Широкий перелік та системність перешкод функціонування будівельних підприємств у регіонах України, а також наявність глибоких кризових явищ у будівництві як важливому секторі національного господарства актуалізують потребу обґрунтування та реалізації дієвих управлінських заходів, спроможних швидко та якісно усунути негативні тенденції розвитку будівництва включно з імплементацією позитивного досвіду вирішення аналогічних проблем в економічно розвинених державах світу. Об'єктивно зрозуміло, що пріоритетами регіональної політики мають стати створення сприятливого для детінізації, підвищення рівня прозорості економічних відносин, розвитку будівництва і його економічних агентів економіко-правового середовища, а також реальне зміцнення конкурентоспроможності і підвищення фінансово-економічної ефективності господарювання підприємств галузі. Якщо перша частина пріоритетів є виключною прерогативою державної регіональної політики, то міжнародною практикою доведено, що для досягнення іншої можуть застосовуватися механізми інтеграції економічних суб'єктів задля отримання важливих переваг – зниження транзакційних витрат та посилення конкурентоспроможності учасників об'єднання.

Аналіз останніх наукових досліджень та публікацій. Проблеми обґрунтування та реалізації управлінських заходів щодо усунення кризових наслідків у будівництві розглядали у своїх наукових дослідженнях А.Беркута, З.Варналії, Т.Васильців, В.Кравченко, Ю.Пинда, К.Процак, Ю.Соха та ряд інших українських науковців, проте варто істотно поглибити дослідження інтелектуальної складової будівельних інтегрованих систем.

Метою статті є обґрунтування передумови розвитку інтелектуальної складової будівельних інтегрованих систем.

Вклад основного матеріалу дослідження. Зауважимо два важливих аспекти. По-перше, якою б не була генеральна мета кластерної стратегії – географічна, горизонтальна, вертикальна, латеральна, технологічна, фокусна чи якісна, створення виробничо-господарських просторово-територіальних систем у будівництві є практично безальтернативним шляхом реалізації економічного потенціалу галузі в регіонах України та зміцнення її міжнародної конкурентоспроможності. По-друге, як доводиться у праці «Державна регіональна політика України: особливості та стратегічні пріоритети» за редакцією З. Варналія, важливою особливістю, а також і перевагою, створення кластерів у кожному виді економічної діяльності є їх інноваційна орієнтованість. Адже практика показує (досвід США, Японії та промислово розвинених країн ЄС), кластери стають успішними там, де здійснюються нововведення у галузі техніки та технології з подальшим створенням нових товарів і послуг [1].

На переконання автора, не виключенням є і вітчизняні регіональні будівельні кластери, при створенні і розвитку яких, належне місце має відводитися інноваційній компоненті, тим більше, що такі підходи вже не одноразово обґрунтовувалися у дослідженнях вітчизняних науковців. До прикладу, Ю. Пинда важливе місце в структурній схемі побудови будівельного кластера регіону відводить безпосередньо навчальним та науковим закладам [2].

Відтак, даючи характеристику передумовам розвитку будівельних інтегрованих систем в регіонах України важливо проаналізувати сучасний стан і тенденції зміни рівня наукової та інноваційної активності, а також комерціалізації інтелектуальної власності підприємств будівництва регіону.

Передусім зазначимо, що однією з найбільш істотних тенденцій розвитку будівництва в регіонах України, зокрема у докризовий період було інтенсивне збільшення кількості суб'єктів господарювання. Так, якщо на 1.01.2005 р. кількість суб'єктів ЄДРПОУ будівництва налічувала 64,4 тис. од. (у т. ч. 95,8 % – приватної форми власності), то на 1.01.2011 р. кількість таких суб'єктів була 91,5 тис. од. (що на 42,1 % більше). Причому спостерігається зменшення розмірів будівельних підприємств. Якщо у 2006 р. в загальній кількості суб'єктів господарювання у сфері будівництва 51,3 % припадало на підприємства, а 48,7 % – на фізичні особи – суб'єкти підприємницької діяльності, то у 2010 р. 52,2 % становили т. зв. приватні підприємці та 47,8 % - юридичні особи; за цей період збільшилася й частка фізичних осіб – підприємців в загальній кількості найманих працівників галузі – на 2,1 відсоткових пункти [3]. Тенденція до розукрупнення та збільшення загальної кількості підприємств галузі підтверджується й істотним збільшенням кількості виданих в регіонах України ліцензій на будівництво при відносно стабільній чисельності найманих працівників.

Як слушно зазначають Ю. Соха та К. Процак, це призвело до розукрупнення будівельної галузі та появи значної кількості малих і

середніх будівельних організацій, які на відміну від суб'єктів господарювання «з досвідом» мають проблеми з доступом до комплексної профільної інформаційної системи, страждають внаслідок недостатньої розробленості правових, технічних, морально-етичних підходів до регулювання економічних відносин між учасниками будівельного ринку [4]. Наслідком браку інформаційних технологій та необхідних знань стає зниження культури ведення будівельно-монтажних робіт та їх якості.

Відтак, насичення інформаційного простору, доступного для всіх суб'єктів будівельного ринку і учасників конкурентної боротьби, стає необхідною передумовою підвищення якості будівельних послуг. Натомість розвиток інформаційного забезпечення залежить і безпосередньо від підприємств. Позаяк, доводиться констатувати, що на сьогодні в регіонах України (на прикладі Львівської області) недостатньо приділяється увага до розвитку інформаційного забезпечення (табл. 1). Так, попри збільшення витрат на інформацію з 2000 по 2010 рр. у 6 разів (у т. ч. витрат на програмне забезпечення – у 7,8 р., витрат на сплату послуг сторонніх організацій у сфері інформатизації – у 10,1 р.), річні витрати на інформатизацію в розрахунку на одного найманого працівника становили у 2010 р. лише 106,6 грн, а частка таких витрат у загальній сумі доходу (виручки) від реалізації продукції (робіт, послуг) – 0,09 %. Такі обсяги діяльності об'єктивно можна розцінювати як недостатні та неспроможні критично змінити на краще якість інформаційного забезпечення вітчизняних підприємств будівництва, що особливо важливо в умовах глобалізації та інтелектуалізації економіки, які відбуваються сьогодні.

Зауважимо, що у 2010 р. в структурі витрат будівельних підприємств на інформацію лише 17,9 % припадало на придбання програмного забезпечення та 36,3 % – на придбання обчислювальної техніки, у той час, як майже половина (45,8 %) витрат на інформатизацію – на оплату послуг сторонніх організацій. Додамо, що у 2006-2008 рр. ситуація була ще гіршою. Це актуалізує доцільність створення і розвитку кластерних структур у будівництві, у т. ч. з метою покращення інформаційного забезпечення підприємств та істотного зменшення їх витрат на нього.

Таблиця 1

Показники витрат на інформатизацію підприємств будівництва Львівської області у 2000, 2006-2010 рр. [5, с.с.18, 26, 50]

Показники	Роки						Темпи зростання (%) / абсолютні відхилення (+/-) 2010 р. до	
	2000	2006	2007	2008	2009	2010	2000 р.	2009 р.
Витрати на інформатизацію, тис. грн, у т. ч.:	499,2	4699,7	5944,7	4387,3	2988,9	2973,7	6,0 р.	99,49
- витрати на програмне забезпечення, тис. грн	68,5	701,2	470,7	491,4	213,2	533,6	7,8 р.	2,5 р.
- витрати на обчислювальну техніку, тис. грн	296,3	2840,9	3952,6	3098,7	1497,3	1078,6	3,6 р.	72,04
- витрати на сплату послуг сторонніх підприємств у сфері інформатизації, тис. грн	134,4	1157,6	1521,4	797,2	1278,4	1361,5	10,1 р.	106,50
Частка витрат на програмне забезпечення, %	13,7	14,9	7,9	11,2	7,1	17,9	+ 4,2	+ 10,8
Частка витрат на обчислювальну техніку, %	59,4	60,5	66,5	70,6	50,1	36,3	- 23,1	- 13,8
Частка витрат на сплату послуг сторонніх підприємств у сфері інформатизації, %	26,9	24,6	25,6	18,2	42,8	45,8	+ 18,9	+ 3,0
Витрати на інформатизацію в розрахунку на одного найманого працівника, грн/ос.	12,2	116,0	147,1	113,4	91,4	106,6	8,7 р.	116,63
Частка витрат на інформатизацію в загальній сумі доходу підприємств, %	0,15	0,13	0,10	0,08	0,08	0,09	- 0,06	+ 0,01

З огляду на критично малі значення показників витрат на інформатизацію в розрахунку на одного найманого працівника та в обсягах діяльності підприємств видається доцільним рекомендувати суб'єктам господарювання запроваджувати практику квотування обсягів витрат на інформатизацію та їх структури при плануванні бюджетів на наступні роки, адже в структурі витрат на інформатизацію та за питомими обсягами таких витрат будівельна галузь займає не найкращі позиції в реальному секторі економіки регіону (табл. 2).

Так, за показниками витрат на інформатизацію у 2010 р. будівництво не поступалося лише сільському господарству, мисливству та рибальству. Причому порівняно з іншими галузями реального сектора економіки показники витрат на інформатизацію підприємств будівництва були меншими в рази, що, крім іншого, знижує їх інвестиційну привабливість.

Щоправда, до позитивного віднесемо дещо вищу активність щодо покращення інформаційного забезпечення малих будівельних підприємств. Так, в структурі загальних витрат на інформатизацію малих підприємств регіону частка малих будівельних підприємств у 2010 р. становила 3,5 %, в т. ч. у витратах на програмне забезпечення – 4,7 %, витратах на обчислювальну техніку – 9,4 %, витратах на оплату послуг сторонніх підприємств у сфері інформатизації – 1,3 % [6]. Причому в останні роки активність малих будівельних підприємств у сфері інформатизації збільшувалася, втім, вона ще залишається недостатньою.

Відносно інноваційної діяльності будівельних підприємств регіонів України, то політика органів державного управління щодо її активізації є недостатньою. Про це свідчить хоча б те, що в Україні та її регіонах навіть не ведеться статистичного спостереження за показниками інноваційної діяльності підприємств галузі. Відповідно, не володіючи поточним станом справ та не здійснюючи моніторинг обсягів інноваційної діяльності та витрат на неї, регіональні та місцеві органи державного управління не мають належного інформаційного забезпечення для реалізації таких важливих функцій управління, як аналіз та організація.

Зрозуміло, що критична маса інноваційного потенціалу економіки концентрується у промисловості. Попри те, будівництво як вид економічної діяльності значно залежить від якісних та сучасних будівельних матеріалів, техніко-технологічного забезпечення, тобто інноваційної продукції промисловості. Відтак, ведучи мову про суб'єктний склад ефективних регіональних будівельних кластерів, необхідно визначитися із включенням до нього інноваційно активних промислових підприємств. Це важливо й в аспекті ефекту синергії, адже як будівельні, так і промислові учасники кластера отримують від цього традиційні переваги (економія на трансакційних витратах, зміцнення конкурентоспроможності), а також виступатимуть замовниками (споживачами) товарів і послуг один одного (табл. 3).

Крім того, перевагами інтеграції для підприємств будівництва є підвищення рівня доступності інноваційних технологій, оскільки інноваційно активні промислові підприємства володіють як фінансовими ресурсами, так і досвідом, кадровим забезпеченням та потужностями для досліджень, розробок і впровадження інновацій.

Відтак, позитивним наслідком такої співпраці стає покращення організаційного та фінансового забезпечення інноваційної діяльності суб'єктів господарювання у будівництві. За рахунок організаційного чи навіть юридичного об'єднання активів і ресурсів підприємств будівництва, промисловості і науково-дослідних установ істотно розширюються можливості капіталізації та інвестування,

причому у розвиток фінансово-господарської діяльності усіх учасників кластера. За умови, якщо співпраця налагоджується у вигляді вертикальної інтеграції, то суб'єкти будівельної діяльності мають змогу отримувати від партнера по бізнесу якісні сучасні будівельні матеріали, а також техніку та устаткування за нижчою ціною, своєчасно і на взаємовигідних умовах розрахунку. Промислові ж підприємства постійно потребують будівельно-монтажних робіт щодо відновлення чи розширення виробничих, складських, офісних приміщень тощо. Таким чином розширюється ринок збуту та клієнтська база підприємств будівництва.

Таблиця 2

Порівняльна характеристика окремих показників витрат на інформатизацію підприємств будівництва та інших базових видів економічної діяльності у Львівській області у 2000, 2006, 2008 та 2010 рр. [5, с.с.18, 48-53]

Види економічної діяльності	Роки								Абсолютні відхилення (+/-) 2010 р. до 2000 р. за	
	2000		2006		2008		2010		часткою в загальних витратах, %	витратами на одного працівника, грн/ос.
	Частка в загальних витратах, %	Витрати на одного працівника, грн/ос.	Частка в загальних витратах, %	Витрати на одного працівника, грн/ос.	Частка в загальних витратах, %	Витрати на одного працівника, грн/ос.	Частка в загальних витратах, %	Витрати на одного працівника, грн/ос.		
Будівництво	1,8	12,2	4,5	116,0	2,0	113,4	1,0	106,6	-0,8	94,4
Сільське господарство, мисливство, лісове господарство	0,1	0,46	0,3	10,8	0,6	78,8	0,4	95,6	0,3	95,14
Промисловість	44,2	56,3	31,8	200,1	16,8	232,2	15,3	340,4	-28,9	284,1
Діяльність готелів та ресторанів	0,4	10,9	1,2	107,8	0,4	69,6	1,5	456,2	1,1	445,3
Діяльність транспорту та зв'язку	20,1	86,3	6,0	105,8	10,8	394,5	6,8	372,2	-13,3	285,9
Операції з нерухомим майном, оренда, інжиніринг та надання послуг підприємствам	10,3	83,1	34,4	854,6	39,8	1972,8	53,5	4093,8	43,2	4010,7

Таблиця 3

Переваги, доцільність та завдання посилення інтегрованості суб'єктів господарювання будівельної сфери та інноваційно активних промислових підприємств регіону (запропоновано автором)

Переваги інтеграції для:		Доцільність інтеграції для розвитку регіональних економічних комплексів	Завдання регіональних органів влади щодо забезпечення інтеграції
підприємств будівництва	промислових підприємств		
<ul style="list-style-type: none"> Підвищення рівня доступності інноваційних технологій; покращення організаційного та фінансового забезпечення інноваційної діяльності; зростання можливостей капіталізації та інвестування; забезпеченість якісними сучасними будівельними матеріалами та техніко-технологічною базою; розширення ринку збуту та клієнтської бази 	<ul style="list-style-type: none"> Здешевлення вартості будівельно-монтажних робіт; непряма диверсифікація фінансово-господарської діяльності та зниження економічних ризиків; покращення організаційного та фінансового забезпечення інноваційної діяльності; покращення можливостей лобювання владних рішень; розширення ринку збуту будівельних матеріалів та засобів праці 	<ul style="list-style-type: none"> Зростання конкурентоспроможності регіональної економіки та її галузей; розвиток горизонтальних та латеральних коопераційних виробничих зв'язків та підприємницьких мереж; підвищення інноваційно-інвестиційної активності і науково-технічного та технологічного потенціалу регіональної економіки; підвищення рівня прозорості економічних відносин та посилення системи державного регулювання і контролю в реальному секторі економіки; популяризація практики створення інтегрованих систем 	<ul style="list-style-type: none"> Детальний аналіз поточного стану розвитку підприємств будівництва та інноваційних промислових підприємств, планування, пошук можливостей та організаційна підтримка суб'єктів господарювання, для яких перспективна виробнича інтеграція; формування програмно-нормативного регламентування та інституційних стимулів інтеграції діяльності підприємств будівництва та промисловості; розвиток інфраструктури та активізація процесів створення і впровадження інновацій в будівництві, формування інноваційних, територіально-галузевих кластерів та розвиток виробничо-територіальної кооперації

Свою чергою, якщо налагоджена співпраця взаємовигідна, то промислові підприємства – учасники кластера мають змогу отримувати будівельно-ремонтні послуги вищої якості та за оптимальною ціною.

Висновки. Якою б не була співпраця декількох економічних агентів, що спільно ведуть бізнес, через певний час вона переростає в участь в капіталі споріднених підприємств. Таким чином перерозподіляються фінансові та інвестиційні ресурси учасників кластера, що має

позитивним наслідком диверсифікацію видів і напрямів фінансово-господарської діяльності, розширення бізнесу та зниження економічних ризиків. Ще одним важливим і позитивним аспектом інтеграції підприємств будівництва та промисловості є те, що види економічної діяльності, які вони представляють належать до реального сектора економіки, формуючи «ядро» конкурентоспроможності економіки регіону, створюючи велику кількість робочих місць та реалізуючи соціальні заходи. Саме тому при співпраці суб'єктів господарювання у вказаних видах економічної діяльності формуються об'єднання, спроможні впливати на рішення органів регіональної і місцевої влади. Це покращує можливості лобювання легальними та офіційно діючими економічними агентами владних рішень, що не мало важливо в умовах несправедливого інституціонального середовища та нерівних правил конкуренції, які спостерігаються на сьогодні практично у всіх регіонах України.

РЕЗЮМЕ

Кризові явища у будівництві як важливому секторі національного господарства потребують розробки та реалізації дієвих управлінських заходів, спроможних швидко та якісно усунути негативні тенденції розвитку будівництва. В роботі подано передумови розвитку інтелектуальної складової формування будівельних інтегрованих систем.

Ключові слова: кризові явища, будівництво, регіони України, управлінські заходи, інтелектуальна складова, інформатизація, інтегровані системи, кластер.

РЕЗЮМЕ

Кризисные явления в строительстве как важном секторе национального хозяйства нуждаются в разработке и реализации действенных управленческих мероприятий, способных быстро и качественно устранить негативные тенденции развития строительства. В работе поданы предпосылки развития интеллектуальной составляющей формирования строительных интегрированных систем.

Ключевые слова: кризисные явления, строительство, регионы Украины, управленческие мероприятия, интеллектуальная составляющая, информатизация, интегрированы системы, кластер.

SUMMARY

The crisis phenomena in building as important sector of national economy need development and realization of effective administrative measures, capable quickly and high-quality to remove negative progress of building trends. Pre-conditions of development of intellectual constituent of forming of build computer-integrated systems are in-process given.

Keywords: crisis phenomena, building, regions of Ukraine, administrative measures, intellectual constituent, informatization, the systems, cluster, are computer-integrated.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Державна регіональна політика України: особливості та стратегічні пріоритети : монографія / [за ред. З. С. Варналія]. – К. : НІСД, 2007. – С. 579-581.
2. Пинда Ю. В. Організаційно-економічне забезпечення конкурентоспроможності будівельного комплексу регіону : автореф. дис. на здоб. наук. ст. к.е.н.: 08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка / Ю. В. Пинда / Ін-т регіональних досліджень НАН України. – Львів, 2009. – С. 13.
3. Статистичний щорічник України за 2010 рік : статистичний збірник / Державна служба статистики України. – К.: Август Трейд, 2011. – С. 305.
4. Соха Ю. І. Формування будівельного ринку в Україні / Соха Ю. І., Процак К. В. // Проблеми економіки та управління. – Львів : Вид-во НУ «Львівська політехніка», 2009. – С. 203-207.
5. Діяльність підприємств – суб'єктів підприємницької діяльності : статистичний збірник. – Львів: Головне управління статистики у Львівській області, 2011. – С. 18, 26, 50.
6. Діяльність суб'єктів малого підприємництва Львівщини : статистичний збірник. – Львів: Головне управління статистики у Львівській області, 2011. – С. 73.

УДК 336.748.2

ОПТИМІЗАЦІЯ СТРУКТУРИ ЗОЛОТОВАЛЮТНИХ РЕЗЕРВІВ ЯК ІНСТРУМЕНТ ВАЛЮТНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВ

Приступа Т.В., аспірант кафедри міжнародної економіки Донецького національного університету

Актуальність. Створення золотовалютних резервів країни є однією з необхідних умов існування і функціонування будь-якої держави, оскільки вони забезпечують виконання ряду найважливіших завдань: дають можливість проводити незалежну від зовнішніх чинників грошово-кредитну політику шляхом стабілізації і регулювання курсу національної валюти. Правильний вибір структури золотовалютних резервів, оптимізація її є найважливішим завданням для Національного банку України в умовах нестабільності світової валютної системи і значного впливу на Україну ризиків світового масштабу.

Вивченням цієї проблематики займаються як вітчизняні, так і зарубіжні учені. Аспекти управління золотовалютними резервами аналізували у своїх наукових роботах українські, російські та іноземні економісти, серед яких Аксьонов Д., Анікін А., Беляєв Д., Вожжов А., Кигель В., Ковальчук А., Козюк К., Лук'яненко Д., Луцишин З., Мазин Е., Матіос А., Мозговий О., Оболенський В., Паливода К., Платонова І., Роуз А., Савельєв Е., Тихонов А., Фаненко М., Френкель Дж., Шаров О. та ін.

Постановка завдання. Метою роботи є аналіз світових тенденцій накопичення і використання міжнародних золотовалютних резервів, визначення оптимальності їх структури, а також аналіз формування і використання золотовалютних резервів України як інструменту валютної політики Національного банку.

Результати дослідження. У світовій практиці під золотовалютними резервами розуміються державні запаси золота і іноземної валюти в центральному банку і фінансових органах країни, включаючи рахунки в міжнародних валютно-кредитних організаціях [3].

Золотовалютні резерви – офіційні централізовані запаси резервних високоліквідних активів, які використовуються для міжнародних розрахунків країни, погашення зовнішніх боргових зобов'язань, регулювання ринкових валютних курсів національних грошових одиниць. Резервні активи перебувають у володінні і розпорядженні центральних банків, державних фінансових органів, міжнародних валютно-кредитних організацій і характеризуються наступними ознаками, приведеними в таблиці 1.